

2025-08-07

Anmälan om granskning till Konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet

Ink 2025 -08- 08

Dnr 2202-2024/25

Granskning av vice statsminister Ebba Buschs ageranden med anledning av regeringens uttalanden om den utrikespolitiska linjen gentemot Israel

Jag vill att Konstitutionsutskottet granskar vice statsminister Ebba Buschs ageranden med anledning av regeringens nya förhållningssätt angående att frysa handelsdelen i EUs associeringsavtal med Israel. Jag vill också att Konstitutionsutskottet granskar om regeringens kommunikation med anledning av den av statsministern nya uttalade linjen gentemot Israel har varit ändamålsenlig.

Bakgrund

Den 31 juli gick regeringen ut med att den vill frysa EU:s handelsavtal med Israel för att pressa landet att släppa in hjälpleveranser till Gaza.
[Statsministern skrev på X:](#)

“Situationen i Gaza är helt förfärlig och Israel lever inte upp till sina mest basala skyldigheter och gjorda överenskommelser om nödhjälp.

Sverige kräver därför att EU så snart som möjligt fryser handelsdelen i associeringsavtalet. Det ekonomiska trycket mot Israel måste öka. Den israeliska regeringen måste tillåta obehindrad humanitär hjälp i Gaza.

Samtidigt måste trycket på Hamas öka, så att gisslan släpps omedelbart och villkorslöst. Sverige välkomnar att fler länder i Mellanöstern ställer krav på att Hamas avväpnas och inte får ha en plats i ett framtida styre av Gaza.”

Emma Berginger

Riksdagsledamot • Sveriges riksdag

Den 5 augusti går vice statsminister, Ebba Busch ut med uttalanden på socialamedie-plattformarna [Facebook](#) och [Instagram](#) som står i kontrast mot den linje som regeringen tidigare gått ut med:

“Det är otvetydigt att Hamas bär det stora ansvaret för kriget och det mänskliga lidandet i Gaza.”

“Därför gav regeringen förra veckan besked om att öppna upp för att öka det ekonomiska trycket på Israel att ta sitt ansvar. Med det sagt, om Israel gör mer eller om det visar sig att det inte finns fog för att Israel bär ett stort ansvar för att nödhjälpen inte kommer fram finns det ingen anledning att vidhålla regeringens position.”

“• Sverige bör aldrig skriva under ställningstaganden i exempelvis EU och FN som inte tydligt pekar ut Hamas som helt och fullt ansvariga för kriget och lidandet eller som innehåller krav på att Israel avslutar kriget eller krav på Israel som försvårar deras legitima krigsföring.”

“• Markera att Hamas inte vinner några segrar genom sin terror genom att flytta Sveriges ambassad till Jerusalem och erkänna Jerusalem som Israels huvudstad.”

Enligt ett [uttalande i Expressen](#) den 5 augusti menar Busch att “det blev obalanserat och inte rättvisande förra veckan” och “vill återge den korrekt och mer balanserat.” Även i en [intervju i Aftonbladet](#) lyfter Busch att hon tycker att “Fokuset blev ensidigt.” Hon menar också att “Israel gör hela världen en tjänst i att försöka oskadliggöra Hamas och att försöka upplösa Hamas.”

Otydlig linje från regeringen i utrikespolitiken

Buschs ifrågasättande av regeringens uttalade linje i förhållande till Israel gör det otydligt vad som är regeringens faktiska utrikespolitiska linje i förhållande till Israel. Uttalandepolitik är en viktig del av utrikespolitiken. Således framstår regeringens utrikespolitiska linje som oklar när Busch uttalar att uttalandena från regeringen kring önskan om att sätta press på Israel genom att säga upp handelsdelen av EU:s associeringsavtal är “obalanserade” och att fokus blev “ensidigt”.

Buschs uttalande i media om att “Israel gör hela världen en tjänst...” står i skarp kontrast till statsministerns uttalande om att: “*Situationen i Gaza är helt förfärlig och Israel lever inte upp till sina mest basala skyldigheter och gjorda överenskommelser om nödhjälp.*” Hur ser regeringen egentligen på den Israeliska regeringens politik?

Det kan också uppfattas som att regeringen inte är enig i sitt beslutsfattande. Regeringen tillämpar kollektivt beslutsfattande och enligt Regeringsformen kapitel 7 ska “Skiljaktiga meningar ska antecknas i protokollet.” Mig veterligen har det inte skett.

För utomstående, inte minst internationella och utrikes aktörer, är det svårt att skilja på vilka uttalanden som Busch gör i sin roll som statsråd och vice statsminister och uttalanden som hon gör som partiledare.

Buschs uttalanden om att hon vill flytta Sveriges ambassad till Jerusalem och att Sverige ska erkänna Jerusalem som Israels huvudstad kan uppfattas som att hon förespråkar att Sverige överger såväl den svenska som EU-linjen om en tvåstatslösning. Om detta även skulle vara regeringens linje så är denna inte heller förankrad i Riksdagens EU-nämnd.

Även om Busch i socialamedie-inlägget skriver att förslagen i punktsatserna är Kristdemokraternas åtgärder för att öka trycket på Hamas så går det inte att bortse från att hon också är vice statsminister. På båda Buschs socialamedie-konton beskriver hon sig som Energi- och näringsminister samt vice statsminister utöver epitet som Uppsalabo, mamma och partiledare. Det framstår därför som att uttalanden på detta konto är sådana som hon gör i sin officiella roll som statsråd. Ett statsråds uppgifter bör självklart vara korrekta. Särskilt när det gäller utrikespolitik behöver regeringens linje vara konsekvent.

Ovanför punktsatserna, vilket därmed alltså inte omfattas av det hon beskrivit som sitt partis förslag, skriver hon att det är "Hamas som bär det stora ansvaret för kriget och det mänskliga lidandet i Gaza." Vilket vilket får tolkas som att hon inte tycker att Israel bär ett ansvar för sin krigsföring. Ett uttalande som därmed uppfattas komma från henne som vice statsminister.

[Konstitutionsutskottet har tidigare granskat statsrådets användning av sociala medier](#) i sin kommunikation och har bland annat uttalat det bör "säkerställas att officiell information från regeringen regelmässigt kommuniceras i regeringens egna kommunikationskanaler". I detta fall saknas dock information om Ulf KristerSSons uttalanden om Sveriges nya hållning gentemot Israel på regeringens webbplats. [På samlingssidan: Regeringens arbete med anledning av situationen i Israel och Palestina](#) när denna anmälan skrivs det senaste inlägget en Pressbriefing med utrikesministern och bistånds- och utrikeshandelsministern från 13 juni 2025. Att information i regeringens officiella kanaler saknas gör det svårt för medborgare, journalister och utomstående att verifiera uttalandena i statsministerns kanaler.

Det går också att under utrikesdepartementets del på webbplatsen hitta ett [gemensamt uttalande](#) från en FN-konferens som Sverige står bakom. Inlägget är daterat den 22 juli. I uttalandet kritiseras den Israeliska regeringen för att ha förvägrat civilbefolkningen livsnödvändigt humanitärt stöd. Men utöver detta går det alltså inte att finna information om regeringens senaste omsvängning i förhållningssättet gentemot Israel.

Jag vill med anledning av ovanstående att Konstitutionsutskottet granskar om vice statsminister Ebba Buschs uttalanden är förenliga med regeringens utrikespolitiska linje gällande Israel. Jag vill också att Konstitutionsutskottet granskar om regeringens officiella kommunikation gällande den nya politiska linjen gentemot Israel har varit korrekt och ändamålsenlig. Det är särskilt viktigt att Sverige har en tydlig och för omvärlden begriplig linje i utrikespolitiska frågor. I slutändan är det Sveriges internationella anseende och säkerhet som står på spel.

Emma Berginger (MP)
Riksdagsledamot